سخن شهر آرا
روزنامه مردم مشهد
www.shahraraonline.com
یکشنبه ۲۲ مرداد ۱۳۹۶ | شماره ۲۳۳۵

گزارش

مجید عسگری، فعال اجتماعی و مدیر مؤسسهٔ فرهنگی نرم‌افزاری آرمان:

به‌دنبال رابطهٔ عمیق بین مردم و نهادهای اجتماعی باشیم

مجید عسگری فعال اجتماعی و مدیر مؤسسهٔ فرهنگی نرم‌افزاری آرمان دربارهٔ تشکل‌های اجتماعی می‌گوید: «سرمایهٔ اجتماعی از آنجا اهمیت دارد که می‌تواند رابطهٔ عمیقی بین افراد جامعه و نهادهای اجتماعی برقرار سازد، چراکه افراد جامعه با برقراری تماس با یکدیگر و پایدارساختن آن‌ها، قادر به همکاری با هم خواهند شد.».

در نشست مشترک تشکل‌های مردمی، اعضای شورای چهارم و یک عضو منتخب شورای پنجم مطرح شد

بستری برای فعالیت تشکل‌ها وجود ندارد

عادل افتخاری- فرارسیدن ۲۲ مرداد، روز تشکل‌ها و مشارکت‌های اجتماعی، بهانه‌ای شد تا مدیران شهری، اعضای شورای اسلامی شهر در دورهٔ چهارم، نمایندگان تشکل‌های مردمی و یکی از اعضای شورای پنجم شهر، در تالار شهر گرد هم بیایند و در نشستی صمیمانه، از جایگاه ویژهٔ تشکل‌های مردم‌نهاد و لزوم حمایت مدیریت شهری از آنان بگویند.

رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد به‌عنوان میزبان اصلی این نشست با اشاره به ضرورت حمایت از تشکل‌های مردمی در راستای توسعه و پیشرفت همه‌جانبه، گفت: «واگذاری امور به مردم با همکاری نهادهای مسئول و شوراهای اسلامی شهرها میسر می‌شود.».

هادی اعظمی افزود: «دستیابی به پیشرفت، نیازمند عقلانیت، خرد جمعی، انجام کارگروهی و... است که این موضوع اهمیت تشکل‌های مردم‌نهاد را در ادارهٔ بهتر شهرها نشان می‌دهد. در بسیاری از کلان‌شهرهای دنیا شهروندان در امور شهری به‌صورت مستقیم دخیل هستند.».

وی از مشارکت شهروندان در ادارهٔ جامعه و فعالیت‌های داوطلبانهٔ مردمی به‌عنوان رمز موفقیت کشورهای توسعه‌یافته یاد کرد و ادامه داد: «نتایج بعضی از پژوهش‌های علمی نشان می‌دهد که نقش مشارکت‌های مردمی در ارتقای سطح سلامت اجتماعی شهروندان بسیار تأثیرگذار است و این موضوع باید موردتوجه قرار گیرد.». اعظمی با بیان اینکه سازمان ملل متحد به تشکل‌های مردم‌نهاد توجه ویژه‌ای دارد، خاطرنشان کرد: «در ایران با وجود تعدد تشکل‌های مردمی، بسترهای مشخصی برای فعالیت آن‌ها وجود ندارد. ساختار پیچیده، ناکارآمدی، نداشتن برنامهٔ استراتژیک و بلندمدت و عدم استفاده از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد، نقش تشکل‌ها را کم‌رنگ کرده است.». وی خاطرنشان کرد: «در این راستا نهادهای مسئول و شوراهای اسلامی شهرها می‌توانند در پررنگ کردن نقش تشکل‌ها ایفای نقش و آنان را درگیر مسائل جامعه کنند تا به اجرای بهتر امور در شهرها منجر شود.». رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد از فعالیت بیش از ۱۰ تشکل مردم‌نهاد در سطح استان خراسان رضوی خبر داد و تأکید کرد: «برگزاری چنین نشست‌هایی باعث افزایش تعاملات و بهره‌گیری از فعالیت‌های آنان می‌شود، چراکه تشکل‌های مردم‌نهاد می‌توانند به مدیریت شهری کمک کنند.». اعظمی، نبود زیرساخت‌های مناسب را مشکل بزرگی بر سر راه بهره‌مندی از ظرفیت تشکل‌های مردمی دانست و دو پیشنهاد به‌منظور برطرف کردن این مشکل ارائه داد: «ما باید به سمت‌وسویی حرکت کنیم تا مدیریت مستقلی با همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد و مدیریت شهری در مجموعهٔ شهرداری شکل گیرد.». وی تهیهٔ سند همکاری مجموعهٔ مدیریت شهری مشهد با سازمان‌های مردم‌نهاد فعال برگرفته از پیشنهادات نمایندگان تشکل‌ها را به‌عنوان دومین پیشنهاد خود برای رفع مشکلات پیش‌روی استفاده از ظرفیت تشکل‌های مردمی ارائه داد. وی خاطرنشان کرد: «مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد، این آمادگی را دارد که پیش‌نویس این طرح را با تشکل‌های مردم‌نهاد به شورا ارائه دهد تا به رشد مجموعهٔ مدیریت شهری منجر شود.». رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد گفت: «نشست امروز می‌تواند به داشتن بانک اطلاعاتی جامع و کامل از تشکل‌ها و نخبگان شهر مشهد، شناسایی و احصاء مسائل اولویت‌دار شهر مشهد، حضور نمایندهٔ تشکل‌ها در مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر، مشارکت و همکاری فعال در سامانهٔ شورایاران و... منجر شود.».

وی گفت: «استفاده از ظرفیت تشکل‌های مردم‌نهاد مزایای متعددی را برای سازمان‌های دولتی دارد که از جملهٔ آن‌ها می‌توان به کاهش هزینه‌های مجموعهٔ مدیریت شهری، افزایش رضایت‌مندی شهروندان از عملکرد مدیریت شهری، تحقق برنامه‌ها و طرح‌های تعریف‌شده در کوتاه‌ترین زمان ممکن، حساس‌سازی مدیران شهری در برخی امور مهم شهری، آگاه‌سازی شهروندان از حقوقشان و احیای جایگاه حقوق شهروندی اشاره کرد.». اعظمی به برخی از شیوه‌های مشارکت تشکل‌های مردم‌نهاد با مدیریت شهری هم اشاره کرد و گفت: «تهیهٔ بانک اطلاعاتی جامع از تشکل‌ها و نخبگان عضو در آن، بیان مسائل کلان شهر مشهد توسط هریک از تشکل‌ها در حوزهٔ موردعلاقهٔ خود و شناسایی شبکهٔ مسائل شهری و حضور نمایندگان تشکل‌ها در گروه‌های پژوهشی و کارگروه‌های تخصصی مرکز پژوهش‌ها از جمله شیوه‌های همکاری است.». وی ابراز کرد: «شرایط برای مشارکت و همکاری فعال در سامانهٔ شورایاوران و پیگیری مطالبات از مدیریت شهری با نگاه علمی‌پژوهشی ازسوی مرکز پژوهش‌ها و امکان ضمانت اجرایی آن ازسوی مرکز نیز فراهم است.».

عکس: داوود پیکام/شهرآرا

■

از ظرفیت سمن‌ها به‌نحو مطلوب استفاده شود

نایب‌رئیس شورای اسلامی شهر مشهد هم در این نشست صمیمانه از نقش اثرگذار تشکل‌های مردمی در ادارهٔ امور شهر گفت و تأکید کرد که از ظرفیت سمن‌ها باید به‌نحو مطلوب بهره‌برداری شود. محمد سهیلی با بیان اینکه طبق قانون اساسی وظیفهٔ شوراها ایجاد مشارکت مردمی است و همین موضوع از چالش‌های مهم شوراها به حساب می‌آید، گفت: «برای ارتباط اعضای شورا با جمعیت شهری نیازمند یک شبکهٔ ارتباطی هستیم تا بتوان به‌وسیلهٔ آن تعاملات را افزایش داد.». وی در ادامه به تشریح اقدامات مختلف شوراهای شهر مشهد در زمینهٔ ایجاد ارتباط با تشکل‌های مردم‌نهاد و سازمان‌های مردمی طی ادوار مختلف مدیریت شهری پرداخت و تصریح کرد: «شورای اسلامی شهر در دورهٔ سوم، ایجاد شوراهای اجتماعی محلات را کلید زد و خوشبختانه این رویه توسط شورای چهارم ادامه پیدا کرد.».

رئیس کمیسیون برنامه و بودجهٔ شورای اسلامی شهر مشهد با اشاره به اینکه شوراهای اجتماعی محلات می‌توانند برای ۲۵درصد بودجهٔ عمرانی مناطق تصمیم‌گیری کنند، تصریح کرد: «شوراهای اجتماعی محلات از شخصیت‌های حقوقی شکل گرفته‌اند که همین موضوع، ضعف این شوراها به حساب می‌آید.». وی شورای اجتماعی محلات را مصدر بسیاری از تصمیم‌گیری‌های شهری دانست و گفت: «شورای چهارم تجربه‌های جدیدی به منصهٔ ظهور رساند و اصلی‌ترین آن سرمایه‌گذاری در تشکل‌ها بوده است.». سهیلی با بیان اینکه در اواخر دورهٔ چهارم شورای اسلامی شهر مشهد شرکت‌های دانش‌بنیان نظام‌مند شدند و تجارب خوبی نیز در تعامل با تشکل‌ها صورت گرفت، افزود: «ظرفیت سمن‌ها یک‌دهم ظرفیتی است که برای مشارکت مدیریت شهری لازم است.».

■

اهمیت به تشکل‌ها، بسترساز شرکت مردم در امور شهری

امیر شهلا، منتخب پنجمین دورهٔ شورای اسلامی شهر مشهد هم به‌عنوان میهمان این نشست صمیمانه در سخنانی به رویکرد دورهٔ آیندهٔ مدیریت شهری در ارتباط با تشکل‌های مردمی اشاره کرد و گفت: «بستر مشارکت شهروندان در امور شهری با اهمیت‌دادن به تشکل‌های مردمی فراهم می‌شود.».

او ادامه داد: «باید بپذیریم که محور توسعهٔ جوامع، انسان‌های آن جامعه هستند، لذا باید تلاش شود تا بیشترین اثرگذاری و اثرپذیری را در جوامع شاهد باشیم.». شهلا عنوان کرد: «تشکل‌مند کردن سرمایه‌های انسانی برای رسیدن به هدف مشخص، مهم‌ترین شاکله و شاخصه‌ای است که سمن‌ها به‌صورت حضوری و غیرحضوری انجام می‌دهند و می‌توان از انرژی آنان برای توسعهٔ شهر بهره برد.».

شهلا ادامه داد: «گسترش فعالیت سمن‌ها (سازمان‌های مردم‌نهاد) به کوچک‌سازی دولت، توانمندی مردم، افزایش سرمایهٔ اجتماعی، کارآمدسازی، عملیاتی کردن برنامه‌ها و... در نظام شهرها کمک می‌کند، پس هرچه انگیزهٔ شهروندان را با محورقراردادن تشکل‌ها بالا ببریم، به شهر و مردم کمک خواهیم کرد.».

منتخب پنجمین دورهٔ شورای اسلامی شهر مشهد در پایان ابراز کرد: «حضور سمن‌ها را با روان‌سازی، نقش‌پذیربودن و قانون‌مندکردن آنان باید تسهیل کرد تا بتوانیم در حوزهٔ سرمایهٔ اجتماعی شهر و توسعهٔ مدیریت شهری مشهد از آنان بهره بگیریم.».

مجید عسگری، فعال تشکلی با اشاره به اینکه مشهد، شهر تشکل‌های اجتماعی است می‌گوید

هنوز پیوند میان مدیران و نخبگان نداریم

نجمه سرباز- سرمایهٔ اجتماعی، سرمایه‌ای است که می‌تواند نقش مفید و ارزنده‌ای در توسعهٔ پایدار و پیشرفت جامعه داشته باشد. توجه به توسعهٔ متوازن و همه‌جانبه، توجه به همهٔ مردم و روان‌سازی فرایند توسعه در ابعاد انسانی و اجتماعی آن، برخوردارشدن از جامعه‌ای گرم و اخلاقی، توجه به سهم و نقش روابط اجتماعی و... توجه به سرمایهٔ اجتماعی شده است.

سرمایهٔ اجتماعی نیز مجموعه‌ای از ارزش‌های اخلاقی، هنجارها، روابط مبتنی بر اعتماد، تعاون و همکاری متقابل، اجتماعات، انجمن‌ها و مؤسساتی است که به‌واسطهٔ هنجارها و ارزش‌های مشترک شکل گرفته و موجب گرمی اجتماع انسانی شده است و کنش متقابل اجتماعی را تسهیل می‌کند.

امروز، بیست‌ودومین روز از ماه مرداد، به‌عنوان روز تشکل‌ها و مشارکت‌های اجتماعی نام‌گذاری شده است، به‌همین‌مناسبت بهانه‌ای شد تا با صاحب‌نظران در این عرصه درخصوص جایگاه تشکل‌های مردم‌نهاد در توسعهٔ کشور و نگاه ویژه به این تشکل‌ها، گفتگویی را انجام دهیم.

■

مشهد، شهر تشکل‌های اجتماعی!

مجید عسگری، سال‌ها در محیط تشکیلاتی به‌شکل اقتصادی روزگار گذرانده است؛ مؤسسهٔ فرهنگی نرم‌افزاری آرمان. او دربارهٔ تشکل‌های اجتماعی می‌گوید: «سرمایهٔ اجتماعی از آنجا اهمیت دارد که می‌تواند رابطهٔ عمیقی بین افراد جامعه و نهادهای اجتماعی برقرار سازد، چراکه افراد جامعه با برقراری تماس با یکدیگر و پایدارساختن آن‌ها، قادر به همکاری با هم خواهند شد.». این فعال اجتماعی، با تأکید بر اینکه مشارکت اجتماعی، یکی از شاخص‌های مهم سرمایهٔ اجتماعی است، خاطرنشان می‌کند: «تجربه ثابت کرده که راه‌حل بسیاری از مشکلات و مسائل مربوط به حوزهٔ اجتماعی بدون مشارکت اجتماعی میسر نیست. بنابراین شکل‌گیری و شکل‌دادن به جامعه، تقویت مشارکت شهروندان در ادارهٔ امور محلی و شهری در بسیاری از کشورهای جهان درقالب نهادهای مردمی انجام می‌گیرد.». مدیر فرهنگ‌سرای بهشت مشهد در ادامه از کلان‌شهر مشهد به‌عنوان شهر تشکل‌های اجتماعی یاد می‌کند و می‌گوید: «درهمین‌راستا این شهر نیازمند نگاه ملی است. مدیریت شهری در تشویق مشارکت مردم در ادارهٔ امور شهر، آگاهی از نیازها و خواسته‌های شهروندان، اولویت و اهمیت‌قائل‌شدن برای گسترش فضاهای فرهنگی و اجتماعی، آموزش فرهنگ شهرنشینی و تلاش برای دستیابی به توسعهٔ پایدار موفق نخواهد بود، مگر اینکه مشارکت مردم را در این تصمیم‌گیری‌ها در نظر بگیرد.». وی با بیان اینکه تشکل اجتماعی به تشکلی گفته می‌شود که در جهت پاسخ به نیاز اجتماعی شکل می‌گیرد، تصریح می‌کند: «این تشکل باید بتواند ظرفیت‌ها و توانمندی‌های جامعه را درراستای حل مسئلهٔ اجتماعی به کار گیرد تا درنهایت جامعه از فعالیت آن منتفع شود. افراد از این طریق مسائل و مشکلات مربوط به جامعهٔ خود را دیده و نسبت به رفع آن اقدام می‌کنند و این موضوع باعث تقویت احساس یگانگی اجتماعی خواهد شد.». وی تشکل‌های اجتماعی را شامل دسته‌بندی‌های مختلفی می‌داند و ادامه می‌دهد: «در توصیف عمومی آن می‌توان گفت تشکل‌ها مجموعه‌هایی هستند که در سطح شهر، کشور و حتی بین‌الملل، حرکت‌هایی را برای شکل‌گیری جریان‌های اجتماعی انجام می‌دهند.». وی اظهار می‌دارد: «متأسفانه در کشور ما پیوند عمیقی میان متولیان دولتی و نخبگان وجود ندارد، یعنی آن پیوند لازم و مناسب که باید میان مدیران فرهنگی اجتماعی و نخبگان ما ایجاد می‌شده، هنوز آن‌طور که بایدوشاید، رقم نخورده است.».

■

مهم‌ترین بستر ایجاد تشکل، مسجد است

وی با ابرازتأسف از اینکه هنوز در این حوزه قانون و زیرساخت مناسب وجود ندارد و حرکت‌های اجتماعی ساختاریافته صورت نگرفته است، در پاسخ به این سؤال که چه راهکار عملیاتی برای رفع این نواقص پیشنهاد می‌شود، خاطرنشان می‌کند: «الگوها و نمونه‌هایی به‌عنوان یک مدل پیشنهادی معرفی شوند. مشهد شهر تشکل‌هاست، می‌توان با سرمایه‌گذاری روی این کلان‌شهر یک اتفاق بزرگ در کل کشور رقم زد.». عسگری، مهم‌ترین بستر برای ایجاد تشکل‌های مردمی و اجتماعی را مساجد دانسته و می‌گوید: «می‌توان در این پایگاه‌های فرهنگی با تکیه بر کانون‌های فرهنگی‌هنری، بسیج و پتانسیل‌هایی همچون ائمهٔ جماعات به اهداف پررنگ تشکل‌های اجتماعی رسید.».

وی قانون و مقررات موجود درراستای حمایت از تشکل‌ها را نیز دارای نقص و کمبود دانسته و معتقد است در حوزهٔ برنامه‌ریزی‌ها، حمایت‌ها و پشتیبانی تشکل‌ها باید قوانین متقنی وجود داشته باشد تا با عنوان یک بازوی اجرایی به کمک تشکل‌ها بیاید.

عسگری «مسجد صنعتگران مشهد» را به‌عنوان نمونهٔ یک تشکل مهم معرفی می‌کند و یادآور می‌شود: «باید به سمت‌وسویی گام برداریم که تمامی مساجد شهر مشهد به‌عنوان الگویی برای تشکل‌های اجتماعی به کل کشور معرفی شوند.».

■

مسائل حاشیهٔ شهر را تشکل‌ها می‌توانند حل کنند

وی در ادامه تأکید می‌کند: «در صدر انقلاب هم جهاد سازندگی نمونه‌ای از یک تشکل کارآمد بود که به‌صورت مردمی و با حمایت امام خمینی (ره) شکل گرفت و به انقلاب ایران هم رنگ‌وبوی خاصی بخشید.». مدیر فرهنگ‌سرای بهشت مشهد تصریح می‌کند: «برای قوت‌گرفتن این جریان در شهر مشهد با پتانسیل مساجد می‌توان بر روی مقوله‌هایی مانند توانمندسازی، آموزش ارائهٔ الگوهای موفق و... در مساجد کار کرد.». وی در پایان اضافه می‌کند: «باید به‌دنبال این راهکار باشیم که برای نسل امروز این نگاه را ایجاد کنیم و این مهم محقق نمی‌شود مگر با برداشتن قدم‌های اصولی و معرفی نمونه‌های موفق، اصلاح فرهنگ نسبت به این مقولهٔ مهم و دادن دست پیمان و اخوت میان متولیان فرهنگی و اجتماعی و نخبگان. به‌عنوان‌مثال، حاشیه‌نشینی و آسیب‌های اجتماعی که شهرهای امروز از جمله کلان‌شهرها با آن مواجه‌اند، تنها با بهره‌گیری درست و بهینه از توان و استعداد موجود شهروندان در قالب چهارچوب نهادمند و از طریق برنامه‌های مشارکتی قابل رفع است.».

دیدگاه

مشارکت همه‌باهم در مسجدی به‌نام «صنعتگران»

مسجدی که فقط نمازخانه نیست

مسجد صنعتگران مشهد، نمونه‌ای کامل از یک مسجد و پایگاه فرهنگی موفق در امر برگزاری کلاس‌های آموزشی، کانون فرهنگی، هنری و بسیج است. وجود یک امام‌جماعت پرشور و باعلاقه، این مسجد را در امر تشکل‌های مردمی و اجتماعی زبانزد کرده است. در و نمای مسجد شیشه است تا نشان دهد بین مسجد و جامعه هیچ فاصله‌ای نیست، حتی یک دیوار. امام جماعت مسجد، حجت‌الاسلام اسماعیل صرافان است، کسی که نامش با مسجد صنعتگران مشهد یکی از مساجد نمونه در خیابان امام‌رضا(ع) مشهد گره خورده است. او کسی است که مسجد خود را به پاتوق جوانان تبدیل کرده و معتقد است که شأن اصلی امام جماعت، مدیریت مسجد است. حجت‌الاسلام اسماعیل صرافان، امام جماعت و رئیس حوزهٔ علمیهٔ مسجد صنعتگران، می‌گوید: «مسجد، خانهٔ مردم است. نمی‌توانیم از نفع و ضرر مردم غافل باشیم. اگر مسجد کارکرد اصلی خودش را داشته باشد، باید در آن به تمام فعالیت‌هایی که با منفعت و مصلحت مردم ارتباط دارد، پرداخته شود. فعالیت این مسجد از نظر کمی و کیفی با بقیهٔ مساجد شهر فرق می‌کند، به‌طوری که این مسجد می‌تواند به‌عنوان الگوی سایر مساجد شهر باشد.».

■

روحانی مدیر مسجد است

او می‌گوید: «مرکز فعالیت‌های من بر روی کارهای فرهنگی بوده و هست. اگر مسجد را مسجد بدانیم و محیط روشنگری و تبلیغ دین، در این صورت چه کسی غیر از روحانی می‌تواند مدیر مسجد باشد؟ هرکس مدیریت کند، حتی اگر انسان دلسوزی باشد، باز هم کار روی زمین می‌ماند. مقام معظم رهبری هم می‌فرمایند که مدیر طبیعی مسجد، امام جماعت است.».

او معتقد است: «مشکل این است که ما مسجد را محل کارهای اقتصادی، عمرانی و ورزشی می‌دانیم، درحالی که مسجد محل اقتصاد و ورزش نیست. اگر می‌گوییم باید کار اقتصادی در مسجد سامان‌دهی شود، یعنی نباید مسجدی‌ها از کنار نیازمندی‌های اقتصادی که در گوشه‌وکنار جامعه دیده می‌شود، بی‌تفاوت عبور کنند. باید برای حل این نیازمندی از هم سرعت و سبقت بگیرند. گاهی‌وقت‌ها ما فکر می‌کنیم که برای ادارهٔ مسجد نیاز به املاک و مستغلات داریم، درحالی که این‌طور نیست. این نگاه، مسجد را به یک فضای اقتصادی تبدیل می‌کند.». حجت‌الاسلام صرافان یادآور می‌شود: «مسجد ما پر از طلبه‌های جوان است. قرآن مسجد را به «خانهٔ مردم» تعبیر می‌کند؛ یعنی خانه‌ای که برای مردم قرار داده شده است. هیچ جایی در دین، از مکان دیگری تعبیر به «خانهٔ مردم» نشده است. خانه یعنی محور زندگی مردم. از اینجا می‌توان رویکرد مردمی در مسجد را به‌دست آورد. اگر می‌گوییم که مسجد خانهٔ مردم است، نمی‌توانیم از اموری که مربوط به مردم است، غافل باشیم. این میسر نیست مگر اینکه رویکرد امام جماعت، مردمی باشد.».

به گفتهٔ وی، نظام ولایی در جامعهٔ اسلامی با محوریت مساجد شکل می‌گیرد. «تمام درس و بحث ما در مسجد صنعتگران قرآن، نهج‌البلاغه، صحیفهٔ سجادیه و دعاها و زیارت‌هاست. تمرکز فعالیت‌های ما بر روی کارهای فرهنگی بوده و هست و درهمین راستا تغییرات زیادی هم در ساختمان مسجد ایجاد کردیم.».

وقتی از او درمورد راز حضور و اشتیاق بیش از حد جوانان محل به حضور در این مسجد می‌پرسیم، پاسخ می‌دهد: «کار سختی نبود. همان‌طور که جوانان به ورزشگاه و رستوران می‌روند، برای تأمین غذای روحی خود، به مسجد نیاز دارند. ولی علت خلوت‌بودن مساجد این است که خیلی از مسجدها مسجد نیستند، تبدیل به نمازخانه شده‌اند. البته حل این مسئله به فعالیت مدیر مسجد، یعنی امام جماعت برمی‌گردد. وقتی مسجد مدیر نداشته باشد، این اتفاق می‌افتد.».

دریچه

ذاکرین، عضو هیئت‌امنای هیئت مذهبی رزمندگان اسلام:

تشکل‌های اجتماعی پذیرش عمومی بیشتری دارند

هیئت رزمندگان اسلام که بعدها به نام جامعه‌الحسین در هر شهری پا گرفت، در شهر مشهد نیز از تاریخی به قدمت دفاع‌مقدس برخوردار است. این هیئت بیش از هرچیز یک ظرفیت آماده در خدمت سیاست‌گذاری‌های کاربردی و مفید جهت توسعه و پیشرفت عدالت‌محور در شهر است.

ذاکرین، عضو هیئت‌امنای هیئت مذهبی رزمندگان اسلام با اشاره به تاریخچهٔ تأسیس این هیئت، می‌گوید: «از سال ۶۸ به بعد یعنی بعد از جنگ و پذیرش قطعنامه و بازگشت رزمندگان به شهرها و مناطق سکونتشان، این هیئت‌ها نقش پررنگ‌تری به خود گرفت، به‌طوری که در همان قالب گروهان، گردان، لشکر و... تداوم پیدا کرد و به داخل شهرها منتقل شد.».

ذاکرین ادامه می‌دهد: «درنهایت با حضور عده‌ای از فرماندهان دوران دفاع مقدس و افراد رزمندهٔ بسیجی، ستاد مرکزی در تهران تأسیس شد. این هیئت امنا با برگزاری جلسات منظم کاری، برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری برای هیئت‌های شهرستان‌ها را شروع کرد.». وی با بیان اینکه هیئت رزمندگان اسلام با رویکرد فرهنگی‌مذهبی در سطح شهر فعالیت دارد، می‌گوید: «مؤسسهٔ فرهنگی هنری جامعه‌الحسین (ع) خراسان رضوی مجموعه‌ای مردم‌نهاد است که همواره در پرورش روحیه و تفکر اسلامی اقشار جامعه کوشیده و نگاهی عمیق و روشنگرانه در مسیر ولایت‌مداری دارد.».

■

۳ مؤلفهٔ اثرگذار در کارفرهنگی

ذاکرین، از گسترش تعمیق دینی درراستای اخلاق‌محوری، آموزش‌محوری و اثربخشی کیفیت، به‌عنوان سه مؤلفهٔ اثرگذار در پیشبرد اهداف اشاره کرد و گفت: «همهٔ ما به‌عنوان متصدیان بخش فرهنگی در این حوزه باید بتوانیم در جامعه تأثیرگذاری لازم را داشته باشیم.».

وی با تأکید بر ایجاد زمینهٔ مناسب جهت تقویت مشارکت تشکل‌های دینی‌مردمی در فعالیت‌های فرهنگی به‌ویژه حوزهٔ دین و پشتیبانی از برنامه‌های تحقیقاتی تشکل‌های دینی درراستای آسیب‌شناسی معضلات فرهنگی حوزه دین را خواستار شده و می‌افزاید: «خوشبختانه در تمام برنامه‌های مناسبتی ما از مراسم ماه محرم و صفر گرفته تا مراسم ولادت‌ها و اعیاد و حتی برنامه‌های آموزشی و...، خواهران و برادران این شهر بدون هیچ چشمداشتی شرکت می‌کنند و مراسم را خودشان مدیریت می‌کنند؛ مراسمی خودجوش که توانسته است خیلی خوب و قوی عمل کند.».

به گفتهٔ وی، تلاش همه‌جانبه برای زنده‌نگه‌داشتن ارزش‌های دینی، انقلابی و ملی، عمق‌بخشی محتوایی به برنامه‌ها و... از جمله اصولی است که ما همیشه سرلوحهٔ کار خود قرار داده‌ایم. وی با اشاره به اینکه همهٔ تشکل‌های دینی مهم هستند، اما چون هیئات مذهبی و مداحان گسترهٔ فعالیتی بیشتری دارند و عامهٔ مردم را تشکیل می‌دهند، طبیعتاً پررنگ‌تر دیده می‌شوند، ادامه می‌دهد: «هیئت مذهبی رزمندگان اسلام توانسته است در تصمیم‌گیری‌ها در کشور نقش مهمی ایفا کند.». ذاکرین با بیان اینکه میزان تأثیرگذاری تشکل‌های دینی در جامعه در سطح مطلوبی است، اما آن‌طور که بایدوشاید از ایده‌ها و نظرات این هیئت‌ها در امور شهر استفاده نمی‌شود، می‌افزاید: «ازآنجایی که این تشکل‌ها در متن جامعه وجود دارند و برخاسته از آن هستند، پذیرش عمومی از فعالیت‌های آن‌ها چه در قالب مراسم و چه سایر فعالیت‌های فرهنگی‌دینی، در حد مقبولی است. این تشکل‌های دینی بیش ازپیش نیازمند هدایت و حمایت هستند که این مهم با ابزارهای گوناگون هدایتی حمایتی ازسوی دستگاه‌های حاکمیتی فرهنگی نظام، اساتید حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها و همچنین فعالان و دلسوزان فرهنگی‌دینی جامعه محقق خواهد شد.».